

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**
Кафедра філософії та міжнародної комунікації

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету тваринництва
та водних біоресурсів
Руслан КОНОНЕНКО
_____ 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри філософії та
міжнародної комунікації
Протокол №13 від «16» травня 2024 р.
Завідувач кафедри
Валентина КУЛЬТЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП «Водні біоресурси та аквакультура»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Меланія ХИЖНЯК

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ЛАТИНСЬКА МОВА

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність 207 «Водні біоресурси та аквакультура»

Освітня програма «Водні біоресурси та аквакультура»

Факультет тваринництва та водних біоресурсів

Розробник: доцент кафедри філософії та міжнародної комунікації, кандидат
філологічних наук, доцент Ірина ВАКУЛИК

Опис навчальної дисципліни Латинська мова
(назва)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>бакалавр</i>	
Спеціальність	<i>207 «Водні біоресурси та аквакультура»</i>	
Освітня програма	<i>«Водні біоресурси та аквакультура»</i>	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	<i>екзамен</i>	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Денна форма здобуття вищої освіти	Заочна форма здобуття вищої освіти
Курс (рік підготовки)	II	II
Семестр	4	4
Лекційні заняття	15 год.	2 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.	-
Лабораторні заняття		-
Самостійна робота	105 год.	148 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	3 год.	2 год.

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Мета - ознайомити студентів із основами латинської мови, допомогти набутти практичних умінь та навичок перекладу латинських текстів та використання латиномовної термінології у навчальній, науковій та виробничій діяльності. Оволодіння студентами основами латинської мови надасть їм можливість читати і перекладати латинські тексти, відкриє доступ до вільного і свідомого сприйняття міжнародної наукової термінології.

Завдання полягає у формуванні професійно-термінологічної компетентності студентів, сфокусованої на вивченні латинської біологічної терміносистеми в таких її субтерміносистемах: біологічна, зоологічна, гідроботанічна та хімічна. Загальноосвітні завдання курсу полягають у розширенні лінгвістичного світогляду студентів, у підвищенні їх загальної мовної культури шляхом удосконалення навичок нормативного вживання інтернаціоналізмів греко-латинського походження. Виховне та загальноосвітнє значення також має знайомство студентів з історією виникнення латинської мови, її значенням у розвитку європейської культури та науки.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2 . Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 6. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

ЗК 9. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН-3. Знати іноземну мову, зокрема вільно спілкуватися усно і письмово з професійних питань.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної форми (заочної) здобуття вищої освіти;
- скороченого терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. <i>Фонетика. Вступ до морфології.</i>														

Тема 1. Історія розвитку латинської мови та її роль у формуванні міжнародної наукової термінології..	1	10		2			8	12	2	-	-	-	10
Тема 2. Фонетична система латинської мови.	2	12	2	2			8	10	-	-	-	-	10
Тема 3. Довгі та короткі склади наголос.	3	10		2			8	10	-	-	-	-	10
Тема 4. Частина мови. Іменник.	4	12	2	2			8	10	-	-	-	-	10
Тема 5. Іменники I –II відміни.	5	10		2			8	10	-	-	-	-	10
Тема 6. Прикметник. Узгодження прикметників з іменниками.	6	12	2	2			8	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Біологічна систематика. Біномінальні назви		6		2			4	10	-	-	-	-	10
Тема 8. III відміна іменників.		9	1	2			6	10	-	-	-	-	10
Тема 9. Прикметники III відміни.		9	1	2			6	10	-	-	-	-	10

Разом за змістовим модулем 1		90	8	18			64	92	2	-	-	-	90
Змістовий модуль 2. <i>Морфологія. Біологічна систематика.</i>													
Тема 1. IV та V відміна іменників.	13	10	1	2			7	5	-	-	-	-	5
Тема 2. Триномінальні та складені назви рослин і тварин.		11	2	2			7	5	-	-	-	-	5
Тема 3. Уніномінальні назви.		10	1	2			7	5	-	-	-	-	5
Тема 4. Числівник.	14	10	1	2			7	4	-	-	-	-	4
Тема 5. Загальні відомості про словотвір. Складання основ.		10	1	2			7	5	-	-	-	-	4
Тема 6. Продуктивні суфікси та префікси в біологічній термінології.		9	1	2			6	5	-	-	-	-	5
Разом за змістовим модулем 2		60	7	12	-	-	41	28	-	-	-	-	28
Разом		150	15	30	-	-	105	120	2	-	-	-	118

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Латинський алфавіт. Класифікація звуків.	2
2	Довгі та короткі склади. Наголос.	2
3	Іменник.	2

4	Прикметник.	2
5	I-II відміни іменників.	2
6	Біологічна систематика. Латинські назви біологічних видів.	2
7	III відміна іменників.	2
8	Прикметники III відміни. Gaudeamus.	2
9	IV та V відміна іменників.	2
10	Складені та триномінальні назви.	2
11	Уніномінальні назви.	2
12	Числівник.	2
13	Складання основ. Префіксація. Суфіксація.	
14	Загальні відомості про дієслово. Граматичний порядок слів у латинському реченні.	2
15	Латинські вислови. Лексичний мінімум.	2

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Особливості вимови термінів грецького походження.	10
2	Особливості наголошення термінів.	5
3	Загальні відомості про таксономічні категорії і таксони. Систематика, класифікація, таксономія	10
4	Лексичний мінімум – латинські терміни I відміни	10
5	Лексичний мінімум – латинські терміни II відміни	10
6	Особливості відмінювання іменників III відміни	5
7	Лексичний мінімум – латинські терміни III відміни	5
8	Ступені порівняння прикметників	5
9	Загальні відомості про словотвір. Складання основ.	10
10	Суфіксація. Префіксація.	5
11	Студентський гімн «Gaudeamus»	15
12	Фразеологічний мінімум – 100 сентенцій. Лексичний мінімум	15

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- участь у конференціях;
- олімпіада з дисципліни.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (лабораторні, практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування;
- модульне тестування;
- командні проекти;
- захист лабораторних та практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. **Розподіл балів**, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (затверджено 22.12.2023 р., протокол № 6)

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=880>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;

- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Балалаєва, О. Ю., Вакулик, І. І. Латинська мова та основи біологічної систематики: навчальний посібник для студентів ВНЗ. Київ: Фітосоціоцентр, 2013. 324 с.
2. Балалаєва, О. Ю., Вакулик, І. І. Латинська мова та основи біологічної термінології: навчальний посібник. Київ: НУБіП України, 2014. 375 с.
3. Балалаєва, О. Ю., Вакулик, І. І. Латинська мова: довідник для студентів спеціальності «Водні біоресурси та аквакультура». Київ: Видавництво Українського фітосоціологічного центру, 2012. 228 с.
4. Вакулик, І. І. «Гаудеамус» від джерел походження до культу. Міжнародний філологічний часопис. 2020. 11(2). <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/issue/view/596>
5. Вакулик, І. І. Давньогрецька та латинська мови як джерело сучасної наукової термінології: монографія. Вид. 2-е, доповн. Київ: НУБіП України, 2014. 296 с.
6. Вакулик, І. І. Латинська мова: шляхи проникнення у нові західноєвропейські мови. Науковий вісник національного університету біоресурсів і природокористування України. Серія: філологічні науки № 257. 2016. <http://journals.nubip.edu.ua/index.php/Filol/article/view/11178/9791>
7. Вакулик, І. І. Лінгвістичні аспекти наукової комунікації у синхронії та діахронії. Київ: КПСервіс, 2015. 280 с.
8. Вакулик, І. І. Наукова термінологія як фактор формування наукової компетенції. Sciencerise. РС «Technology center». 2016.9.(1).
9. Латинська мова з основами іхтіологічної термінології: навчальний посібник для студентів спеціальності «Водні біоресурси та аквакультура». Київ: ЦП «Компринт», 2017. 619 с.
10. Латинські словникові уроки на Інтернет Поліглоті. Режим доступу: <http://www.internetpolyglot.com/ukrainian/lessons-ln-uk>
11. Ревак, Н. Г., Сулим, В. Т. Латинська мова (для неспеціальних факультетів). Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. 240 с.
12. Ухаль, М. М. Латинська мова: підручник. Ужгород: Говерла, 2017. 319 с.
13. Шаманова, Н. Є. Латинська мова: навчальний посібник з вивчення дисципліни. Миколаїв: НУК, 2021. 141 с.